

Laudatio Andrea Evers

Prof. dr. Andrea Evers was een bijzonder getalenteerde en fijne, sociale vrouw die de CGT en de VGCT een warm hart toedroeg. Zij was een ervaren klinisch psycholoog en gedreven en gepassioneerd wetenschapper, die zowel nationaal als internationaal baanbrekend werk heeft verricht.

Andrea was hoogleraar Gezondheidspsychologie bij het Instituut Psychologie van de Universiteit Leiden. Daarnaast was ze verbonden aan de Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Universiteit Rotterdam als Medical Delta hoogleraar Healthy Society. Sinds januari 2024 was ze raadslid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), die de regering en het parlement informeert en adviseert over grote maatschappelijke vraagstukken. Tijdens en na haar (cum laude) promotie in 2003 heeft zij brede klinische ervaring opgedaan als geregistreerd klinisch psycholoog / psychotherapeut. Bij de VGCT was Andrea sinds 1 mei 2013 geregistreerd als supervisor en sinds 1 december 2024 als wetenschappelijk onderzoeker. Daarnaast was zij van 2009 tot en met 2012 actief lid van het (eerste) bestuur van de sectie Somatiek.

Andrea behaalde verschillende persoonlijke beurzen en prijzen voor excellente onderzoekers (bv. NWO-Veni, NWO-Vidi, NWO-Vici, ERC Consolidator Grant) voor haar innovatieve, interdisciplinaire en translationele onderzoek naar psychoneurobiologische mechanismen en behandelingen voor gezondheid en ziekte. Op een unieke manier combineerde zij fundamenteel en toegepast onderzoek in haar translationele werk, door zowel te richten op basaal onderzoek naar psychoneurobiologie (bv. placebo-mechanismen) als translationeel onderzoek naar diagnostiek/screening en innovatieve interventies voor somatische aandoeningen (bv. e-health tools).

In 2019 ontving ze de Stevinpremie, de hoogste onderscheiding voor onderzoekers in Nederland die bijzondere prestaties hebben behaald op het gebied van kennisbenutting voor de samenleving. Ze is verkozen tot levenslang lid van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) én de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMW). Tijdens de Covid-19 pandemie was zij lid van het Maatschappelijke Impact Team, dat de regering adviseerde over de bredere sociaalmaatschappelijke en economische impact van de door het kabinet voorgestelde maatregelen om corona tegen te gaan.

Naast haar baanbrekende wetenschappelijke werk heeft Andrea vele jaren als klinisch psycholoog patiënten met medische aandoeningen behandeld met CGT. Daarnaast was ze geregistreerd supervisor van vele jonge professionals, die zij met haar inspirerende en warme benadering heeft gecoacht in hun ontwikkeling als (gz-)psycholoog.

Naast haar eigen klinische werk heeft Andrea altijd via haar onderzoek het begrip van mensen met een diversiteit aan somatische aandoeningen willen vergroten, waarbij ze naast onderzoek naar mechanismen ook altijd de vertaalslag wilde maken naar het optimaliseren van behandelingen. Dit heeft onder andere geresulteerd in innovatieve gepersonaliseerde e-health CGT-behandelingen die in verschillende patiëntengroepen (o.m. reumatische, dermatologische en nieraandoeningen) zijn onderzocht en geïmplementeerd.

Wat Andrea Evers kenmerkte, was haar enorme passie voor haar vak en haar intrinsieke drive om echt betekenis te hebben in de optimalisatie van de zorg voor patiënten. Ze heeft naast honderden wetenschappelijke publicaties over het belang van gepersonaliseerde zorg, goede meetinstrumenten om therapie-effecten te bepalen en e-health behandelingen altijd heel veel aandacht en zorg besteed aan het uitdragen van haar kennis aan psychologen, patiënten, én artsen. Met haar overtuigingskracht en passie heeft zij vele artsen van het belang van psychologische factoren in de behandeling van patiënten weten te overtuigen en zowel nationaal als internationaal respect afgedwongen en vele samenwerkingen opgezet.

Andrea was echt een teamplayer, betrok graag zoveel mogelijk mensen met verschillende blikvelden in haar werk en coachte jonge mensen in hun ontwikkeling. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking was ook dat zij patiënten actief betrok in al het onderzoek naar toepassingen in de zorg, zodat de doelgroep om wie het gaat direct mee kan denken in wat voor hen wel en niet werkt. Door op deze manier alle stakeholders in haar projecten mee te nemen werd de implementeerbaarheid vanaf het begin geborgd, waardoor projecten en daaruit volgende producten niet uiteindelijk in een la verdwijnen en de weg naar de praktijk niet weten te vinden. Een voorbeeld hiervan is het BENEFIT-consortium, waarin een e-health gezondheidsprogramma is ontwikkeld voor het bevorderen van een gezonde(re) leefstijl voor hart- en vaatpatiënten. Andrea is recent ook benoemd tot één van de drie kwartiermakers van het Hartstichting-consortium 'Sport en bewegen voor een gezond hart'.

Naast onderzoek naar gepersonaliseerde online CGT-behandelingen en leefstijlinterventies in alle stadia van gezondheid tot ziekte, was Andrea sinds ongeveer 2009 dé Nederlandse, maar ook internationaal vermaarde expert op het gebied van placebo- en nocebo-effecten binnen de gezondheidszorg. Andrea heeft twee grote expert-groepen geleid met alle internationale experts op het gebied van placebo-effecten, om consensus te bereiken over de implicaties van placebo- en nocebo-effecten voor de klinische praktijk en wat zorgverleners patiënten over placebo- en nocebo-effecten zouden moeten vertellen. Dit heeft geleid tot twee veelgeciteerde artikelen met een indrukwekkende auteurslijst. Ook heeft Andrea met haar team het Center for Interdisciplinary Placebo Studies opgericht, gericht op het versterken van het begrip van placebo- en nocebo-effecten, hun onderliggende mechanismen én mogelijke toepassingen in de klinische praktijk.

Naast het onderzoeken van placebo- en nocebo-effecten in verschillende contexten houdt dit team zich expliciet bezig met het ontwikkelen van training en educatie op het gebied van placebo-effecten en het ontdekken van manieren om deze kennis succesvol toe te passen in de klinische praktijk. In de afgelopen jaren zijn bijvoorbeeld een e-learning, app en Virtual Reality training tool ontwikkeld voor zorgverleners, die voor alle zorgverleners in Nederland beschikbaar is via het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM). Met de VR training tool kunnen zorgverleners via AI-gestuurde taalmodellen oefenen in hun communicatie over placebo- en nocebo-effecten met simulatiepatiënten en daarop real-time feedback ontvangen. Deze training is heel positief ontvangen door zorgverleners.

Samenvattend was Andrea Evers iemand met een enorme drive en passie voor sterk theoretisch en mechanistisch onderbouwde, op CGT-gestoeelde toepassingen in de klinische zorg. Zij was één van Nederlands grootste 'exportproducten' binnen de psychologie, gezien haar enorme internationale én nationale bekendheid en staat van dienst, waarbij zij ook een pleitbezorger was van het belang van cognitieve en gedragsmatige factoren in gezondheid en ziekte binnen zowel het regeringsbeleid als in de medische en psychologische wereld.

Vanwege haar uitzonderlijke bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van de cognitieve gedragstherapie op nationaal en internationaal niveau heeft de ledenraad op 23 mei 2025 aan Andrea Evers het erelidmaatschap van de VGCT verleend.

Helaas is Andrea Evers kort na het toekennen van het erelidmaatschap, op 4 augustus 2025 overleden. Tijdens het najaarscongres op 6 november 2025 hebben wij stilgestaan bij wie zij was en wat zij voor de CGT en de VGCT heeft betekend.

